

Angående vård av fallolyckspatienter

Anna Nygren (M) ställer fyra frågor om vård av fallolyckspatienter:

1. Hur stor kostnad lägger Region Västmanland på vård av fallskador?
2. Hur många personer som söker vård (primärvården) blir inlagda för sjukhusvård för fallskador?
3. Hur många av de personerna utreds med bentäthetsmätning och görs det utefter rutin?
4. Vad avser du göra för att minska antalet fallskador?

Under 2019 vårdades 2 901 patienter som varit med om en fallolycka och 12 544 inom öppenvården. Motsvarande siffror för 2020, t.o.m. 8 september, är 1 856 vårdtillfällen och 8 249 kontakter inom öppenvården.

	2019	2020 (T.O.M. 8/9)
VÅRDTILLFÄLLEN SLUTEN VÅRD	2 901	1 856
KONTAKTER ÖPPEN VÅRD	12 544	8 249
VARAV PRIMÄRVÅRD ¹	30	25

Utifrån det tillgängliga statistiska underlaget är det dock svårt att säga hur många av dessa som läggs in på grund av fallolyckan och inte andra sjukdomar eller hur allvarligt själva fallet var. Exempelvis kan det vara så att en patient som varit med om en fallolycka och uppsöker vården, får vård för medicinska problem som inte orsakades av fallet utan kan ha varit orsaken till fallet. Det kan röra sig om en patient som drabbas av en stroke och faller, där fallet resulterar i en mindre skada men patienten måste läggas in i slutenvården på grund av sin stroke.

¹ Siffran avser medicinskt registrerade kontakter, journalregistrerade kontakter var år 2019 4 930 och 3 424 år 2020. Att det är så få registrerade i tabellen för primärvården hänger ihop med att primärvården ej kodat/klassificerat sin diagnossättning i tillräcklig grad. En utbildning påbörjades i våras men endast två utbildningstillfällen hanns med då övriga fick ställas in på grund av covid-19.

Detta gör att det blir svårt att genomföra en kostnadsberäkning om vad fallolyckor kostar Region Västmanland, där det krävs en mer ingående analys för att kunna härleda vilka åtgärder som är ett resultat av själva fallet. Däremot kan vi konstatera att fallolyckor kostar vården stora resurser.

I dagsläget går det inte att se i statistiken över remisser hur många av patienterna som varit med om en fallolycka som utreds med bentäthetsmätning. Detta då det saknas diagnoskodning i journalsystemet Sektra RIS. Totalt under perioden januari-augusti 2020 har det skrivits 788 remisser för bentäthetsmätning, motsvarande siffra för samma period 2019 är 1 136. Vad gäller osteoporos finns både vårdprogram, flödesscheman och utvecklade rutiner i samverkan för regionens alla delar och tydliga rutiner för bentäthetsundersökning som följts upp i verksamhetsdialoger.

Region Västmanland arbetar på många sätt med att förebygga fallolyckor. I interpellationen omnämns flera av dem så som läkemedelsgenomgångar, fysisk aktivitet, fysioterapi och samverkan vid utskrivning från sjukhusvård. Varje år genomförs en internationell fallkampanjvecka under hösten där fallolyckor och fallprevention uppmärksammas.

Vid Hjälpmedelscentrum informeras patienter, närstående och befolkning om hjälpmedel via telefon, 1177 Vårdguiden eller besök. Där finns möjlighet att prova olika hjälpmedel och bostadsanpassningar som exempelvis trapphiss eller rollator. I en visningslägenhet kan besökare själva se och prova hjälpmedel. Det finns även en utställning där leverantörer visar upp hjälpmedel och artiklar för bostadsanpassning där toalett, duschkabin och stödhandtag kan provas. Besökare kan ställa frågor till legitimerad personal om hjälpmedel och bostadsanpassning. Utomhus finns en körbana där hjälpmedel för utomhusbruk kan provas på olika underlag. Hjälpmedelscentrum erbjuder även studiebesök för bland annat vård- och omsorgspersonal och pensionärsorganisationer och liknande. Under pandemin har dock dessa kraftigt begränsats. Vid tillfälliga behov av hjälpmedel kan en person eller närstående också hyra hjälpmedel under en kortare tid.

Hjälpmedelscentrum genomför varje år ett flertal förebyggande och hälsofrämjande aktiviteter till patient, närstående och befolkning. Dessa genomförs ofta i samarbete med olika aktörer i kommunerna. Exempel på sådana aktiviteter är rollatorcaféer under *Balansera mer*-veckan där patienter närstående får sina rollatorer servade tex med justering av bromsar, deltagande i flera kommuner under *Balansera mera*-veckan med information om olika enkla hjälpmedel samt deltagande på olika event och seniordagar med information om olika enkla hjälpmedel.

Fallriskbedömning görs på inneliggande patienter vid sjukhusen, vid identifiering av ökad fallrisk skrivs en individuell vårdplan där identifierade preventiva åtgärder beskrivs samt uppföljningar. Åtgärder kan vara exempelvis miljöanpassningar, halksockor, förflyttningshjälpmedel, läkemedel, rörelselarm och anpassade sängar. Som beskrivningen ovan visar arbetar regionen med en rad aktiviteter för att uppmärksamma och minska antalet fallskador.

Med det så anser jag Interpellationen besvarad.

Kenneth Östberg

Regionråd (S)